

Rapport

Klimaatpeiling november 2021

I&O klimaatpeiling november 2021

Colofon

November-peiling I&O Research

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2021/213

Datum

november 2021

Auteurs

Peter Kanne
Asher van der Schelde

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron (I&O Research) duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

	Kiezers willen klimaatactie, “Glasgow” brengt onvoldoende	4
1	“Glasgow” brengt Nederlanders onvoldoende	7
1.1	Zorgen om klimaatverandering nemen iets toe	7
1.2	Kiezers willen meer klimaatbeleid zien	8
1.3	Linkse én kiezers VVD, D66, CDA, CU willen meer klimaatactie	9
1.4	Bijna niemand volgde top op de voet	10
1.5	Parijs is nog ver weg	11
1.6	Kiezers zien Rutte niet als klimaatleider	12
2	Onderzoeksverantwoording	13

Kiezers willen meer klimaatactie; “Glasgow” brengt onvoldoende

Van 31 oktober tot 12 november werd in het Schotse Glasgow een internationale klimaatop gehouden. De conferentie wordt gezien als de belangrijkste sinds 2015, toen het Klimaatakkoord van Parijs werd gesloten. Vertegenwoordigers van zo’n 200 landen onderhandelden over de mogelijkheden om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graad. Tegen het eind van de top tekende verschillende landen, inclusief Nederland, een verklaring waarin zij beloven een einde te maken aan overheidssteun aan fossiele brandstofprojecten in andere landen.

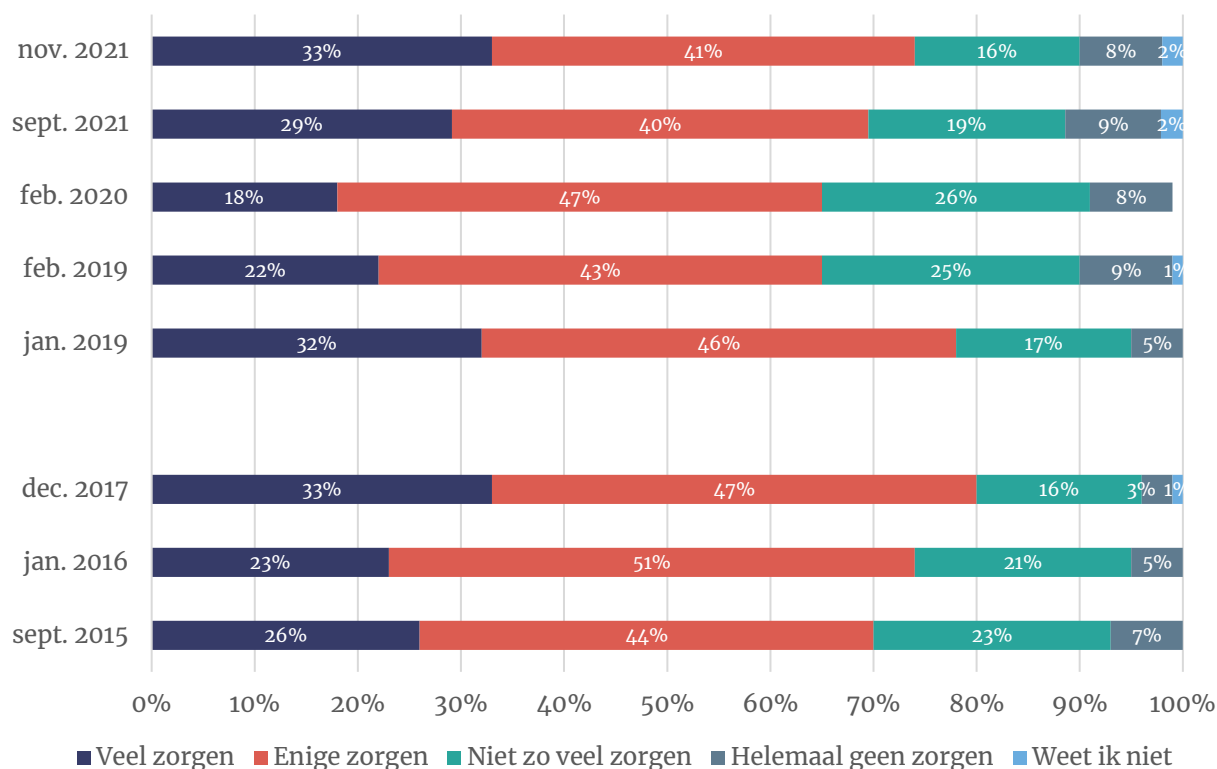
Om in kaart te brengen hoe Nederlanders nu denken over klimaatverandering, de uitstoot van broeikasgassen en hoe zij de klimaatop ervaren hebben, legden wij ruim 1.100 kiezers een aantal vragen en stellingen voor over dit thema.

Zorgen om klimaatverandering nemen iets toe

Driekwart van de Nederlanders maakt zich zorgen over klimaatverandering. Dat is iets meer dan tijdens de laatste meting in september (69%). Het deel dat zich ‘veel zorgen’ maakt stijgt naar 33 procent. Zeker in vergelijking met februari 2020 is dit een flinke toename.

Tabel 0.1: In hoeverre maakt u zich zorgen over de uitstoot van broeikasgassen (onder andere CO2), de klimaatverandering en de effecten daarvan voor het milieu?

N= 1.110

Roep om meer klimaatbeleid neemt eveneens toe

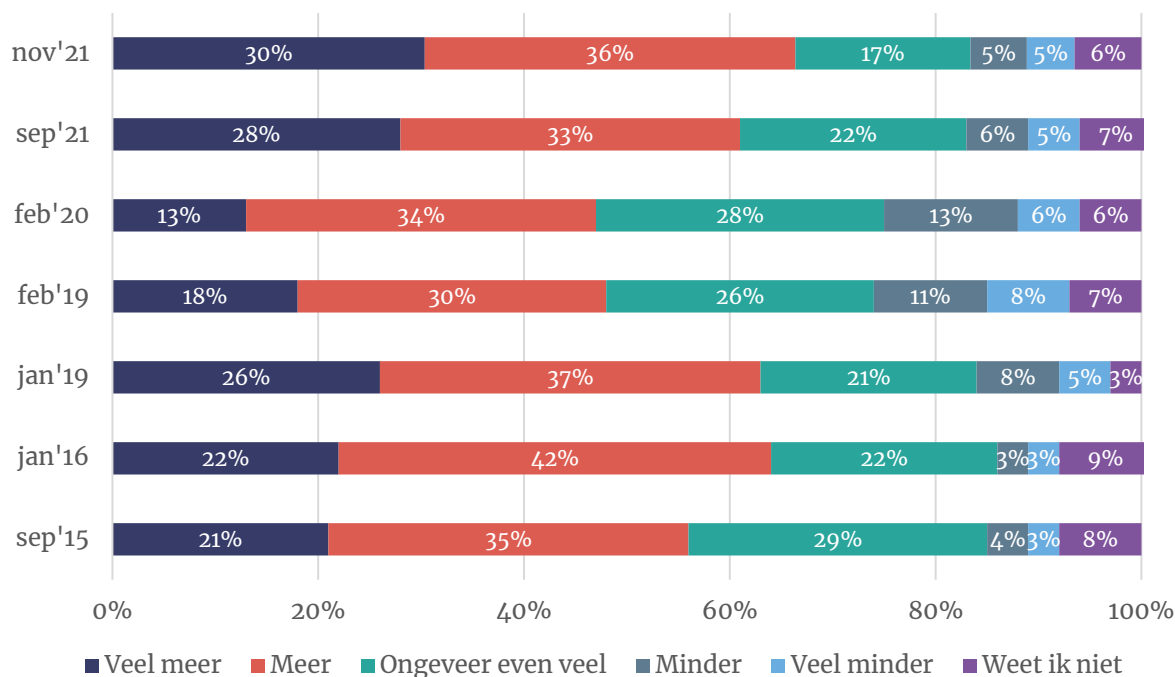
Ten opzichte van de vorige metingen is de roep om actie tegen de uitstoot van broeikasgassen groter geworden. Inmiddels vinden drie op de tien Nederlanders dat een volgend kabinet veel meer moet doen tegen de uitstoot van broeikasgassen. Ter vergelijking: in februari 2020 vond

slechts 13 procent van de kiezers dat het kabinet van destijds ‘veel meer’ moest doen. Slechts een op tien vindt dat het volgende kabinet minder moet doen.

Tabel 0.2 *Vindt u dat een volgend kabinet, meer, minder of ongeveer evenveel moet doen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen?*

N= 1.110

Linkse én kiezers VVD, D66, CDA, CU willen meer klimaatactie

Als we uitsplitsen naar partijvoorkeur zien we grote verschillen tussen kiezers van links-progressieve partijen enerzijds en rechts-conservatieve partijen anderzijds.

Kiezers van bijna alle partijen – inclusief die van de nu formerende partijen VVD, D66, CDA en ChristenUnie vinden dat het volgend kabinet meer moet doen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Onder VVD-kiezers stijgt deze overtuiging van 55 naar 61 procent, onder CDA-kiezers van 52 naar 80 procent (indicatief percentage vanwege het lage aantal waarnemingen) en onder CU-kiezers van 69 naar 79 procent (idem).

Een minderheid van de SGP-, BBB-, PVV- en JA21-kiezers vindt dat het volgende kabinet meer moet doen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Toch is het aandeel dat vindt dat er meer moet worden gedaan groter dan het aandeel dat vindt dat er minder gedaan moet worden onder elke kiezersgroep behalve JA21.

Kiezers van PvdD, Volt, D66 en GroenLinks zijn het sterkst overtuigd van de noodzaak om meer te doen tegen de uitstoot van broeikasgassen.

Sceptis over effect Glasgow-top

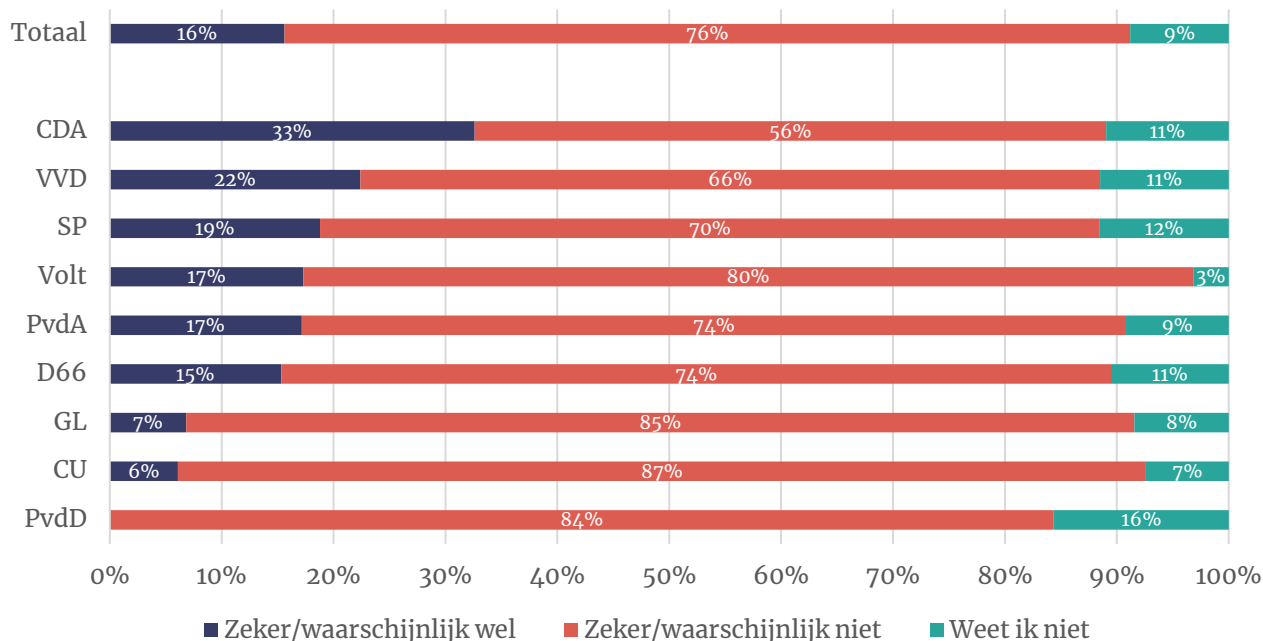
Negen op de tien kiezers wisten dat de klimaatop werd gehouden. Ongeveer twee op de drie kregen er ook (zijdelings) wat van mee. Deze kiezers zijn erg sceptisch over de effectiviteit van de gemaakte afspraken tijdens de klimaatop. Slechts 16 procent denkt dat de afspraken die op de klimaatop gemaakt zijn ervoor zullen zorgen dat de Parijs-doelstellingen worden gehaald. Drie kwart denkt van niet.

Kiezers van CDA en VVD zijn het meest optimistisch gestemd. Toch denkt ook een meerderheid van deze kiezersgroepen dat de afspraken niet afdoende zijn.

Tabel 0.3: Denkt u dat de afspraken die op de Klimaattop gemaakt zijn ervoor zullen zorgen dat de Parijs-doelstellingen worden gehaald?¹

N= 766, kiezers die klimaattop op de voet, in grote lijnen of zijdelings hebben gevolgd

Rutte geen klimaatleider

Het optreden van demissionair premier Rutte op de klimaattop in Glasgow heeft geen onuitwisbare indruk achtergelaten op de Nederlanders. Slechts acht procent van de kiezers (die de klimaattop in grote lijnen of op de voet gevolgd hebben) noemt Rutte een echte klimaatleider. Onder VVD-kiezers ligt dit hoger (25%). Ook geeft vier op tien aan het optreden van Rutte ongeloofwaardig te vinden.

Verantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdagmiddag 12 tot maandagochtend 15 november 2021. Er werkten in totaal 1.110 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek. Het grootste deel hiervan is afkomstig uit het I&O Research Panel en 100 respondenten vulden de vragenlijst in via het panel van PanelClix. De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken.

¹ Voor CDA (n=34), SP (n=33), PvdD (n=30), CU (n=32) en Volt (n=44) zijn de uitkomsten indicatief. Overige partijen ontbreken vanwege te lage aantal waarnemingen.

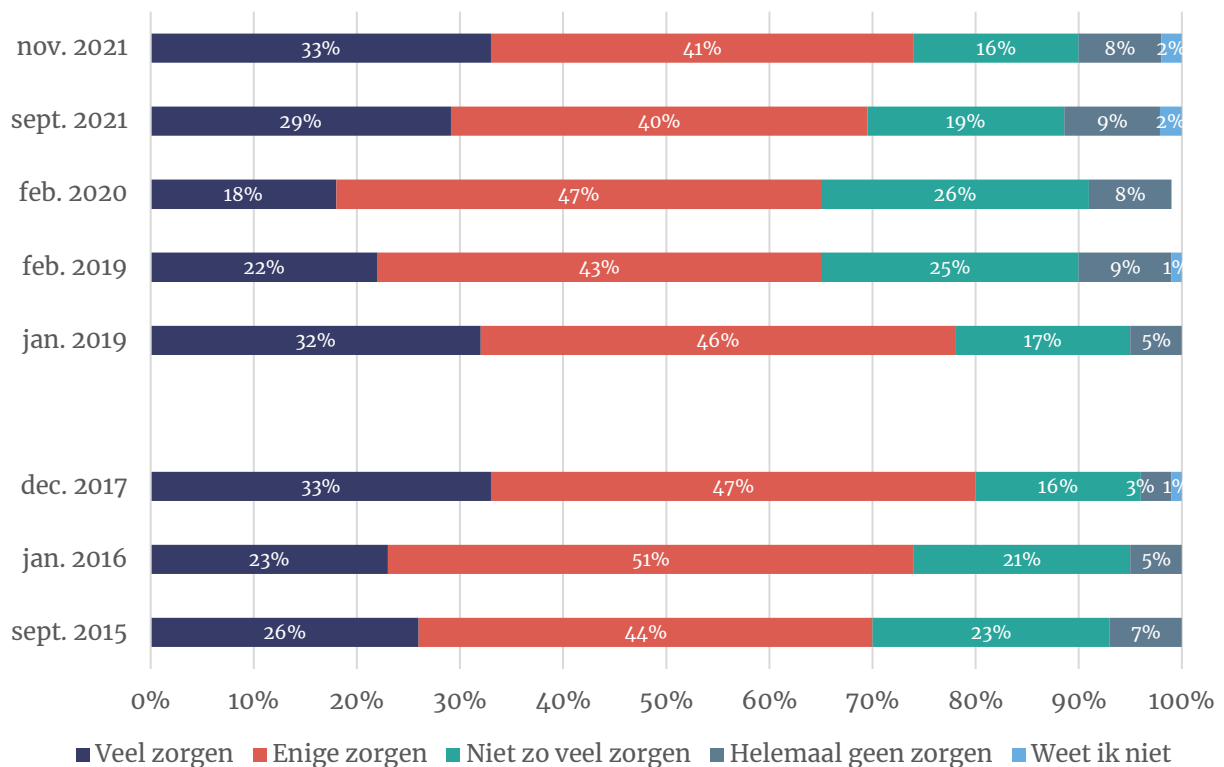
1 “Glasgow” brengt Nederlanders onvoldoende

1.1 Zorgen om klimaatverandering nemen iets toe

Driekwart van de Nederlanders maakt zich zorgen over klimaatverandering. Dat is iets meer dan tijdens de laatste meting in september (69%). Het deel dat zich ‘veel zorgen’ maakt stijgt naar 33 procent. Zeker in vergelijking met februari 2020, toen de coronacrisis net was uitgebroken, is dit een flinke toename.

Tabel 1.1: In hoeverre maakt u zich zorgen over de uitstoot van broeikasgassen (onder andere CO2), de klimaatverandering en de effecten daarvan voor het milieu?

N= 1.110

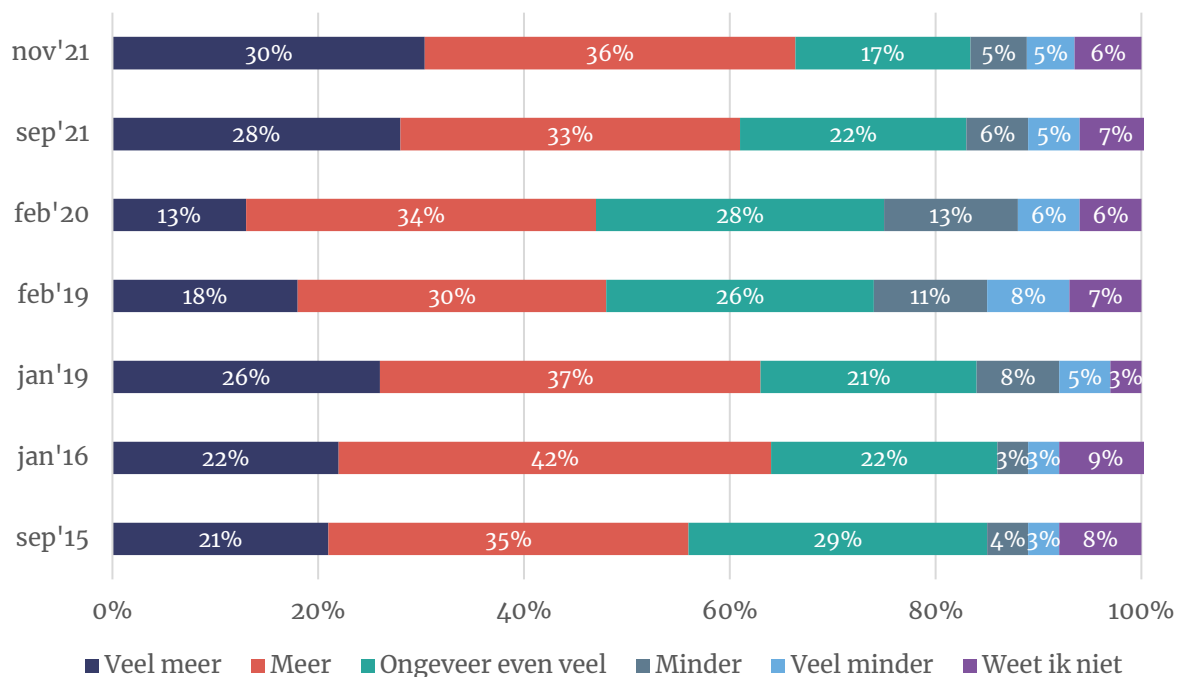

1.2 Kiezers willen meer klimaatbeleid zien

Ten opzichte van de vorige metingen is de roep om actie tegen de uitstoot van broeikasgassen groter geworden. Inmiddels zegt drie op de tien Nederlanders dat een volgend kabinet veel meer moet doen tegen de uitstoot van broeikasgassen. Ter vergelijking: in februari 2020 vond slechts 13 procent van de kiezers dat het kabinet van destijds ‘veel meer’ moest doen. Slechts een op tien vindt dat het volgende kabinet minder moet doen.

Tabel 1.2: Vindt u dat een volgend kabinet, meer, minder of ongeveer evenveel moet doen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen?

N= 1.110

1.3 Linkse én kiezers VVD, D66, CDA, CU willen meer klimaatactie

Als we uitsplitsen naar partijvoorkeur zien we grote verschillen tussen kiezers van links-progressieve partijen enerzijds en rechts-conservatieve partijen anderzijds.

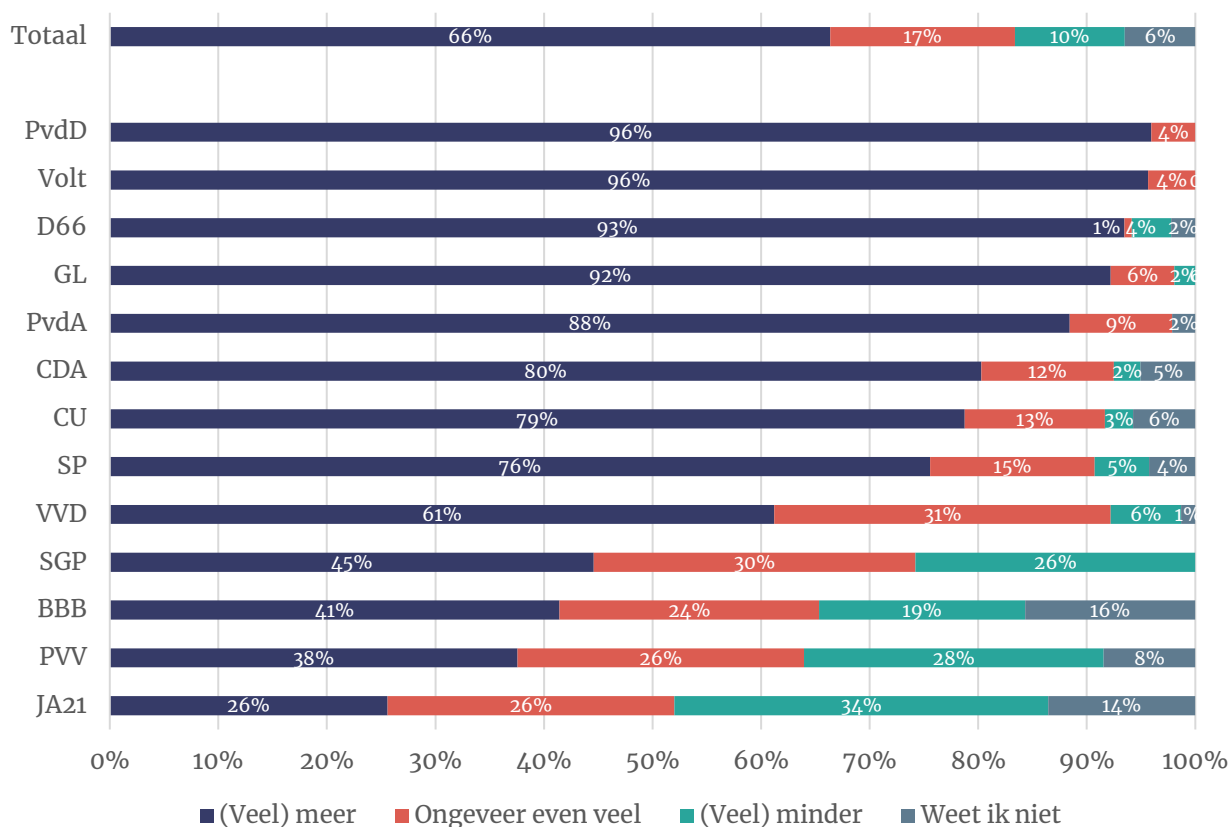
Kiezers van bijna alle partijen – inclusief die van de nu formerende partijen VVD, D66, CDA en ChristenUnie vinden dat het volgend kabinet meer moet doen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Onder VVD-kiezers stijgt deze overtuiging van 55 naar 61 procent, onder CDA-kiezers van 52 naar 80 procent (indicatief percentage vanwege het lage aantal waarnemingen) en onder CU-kiezers van 69 naar 79 procent (idem).

Een minderheid van de SGP-, BBB-, PVV- en JA21-kiezers vindt dat het volgende kabinet meer moet doen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Toch is het aandeel dat vindt dat er meer moet worden gedaan groter dan het aandeel dat vindt dat er minder gedaan moet worden onder elke kiezersgroep behalve JA21.

Kiezers van PvdD, Volt, D66 en GroenLinks zijn het sterkst overtuigd van de noodzaak om meer te doen tegen de uitstoot van broeikasgassen.

Tabel 1.3: Vindt u dat een volgend kabinet, meer, minder of ongeveer evenveel moet doen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen?²

N= 1.110

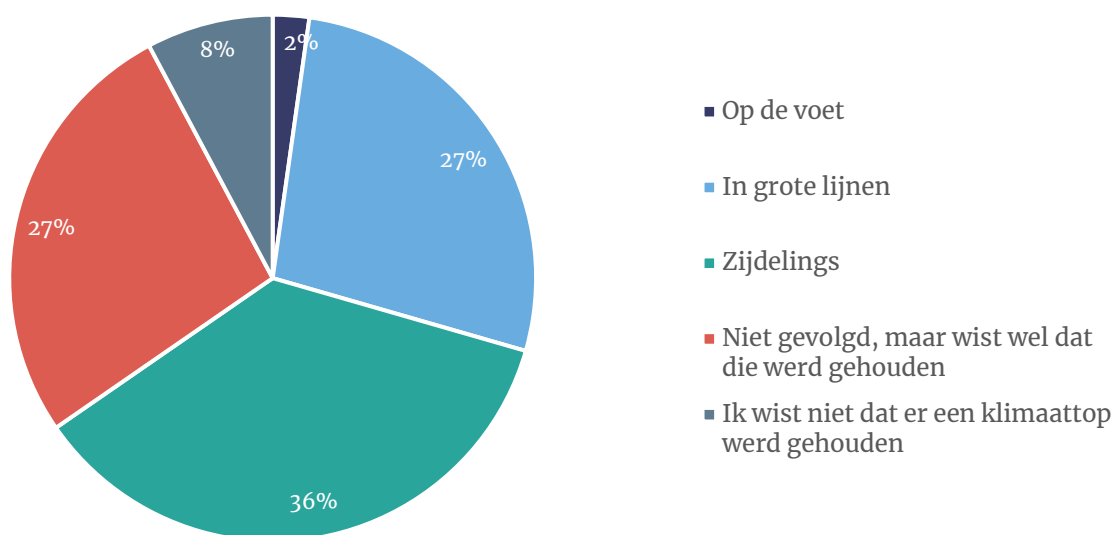
² Voor CDA (n=37), PvdD (n=40), JA21 (n=35) en BBB (n=29) zijn de uitkomsten indicatief. Overige partijen ontbreken vanwege te lage aantal waarnemingen.

1.4 Bijna niemand volgde top op de voet

Slechts een op tien kiezers geeft aan niet op de hoogte te zijn geweest van de klimaatop in Glasgow. Nog een kleiner deel volgde de top op de voet (2 procent). Bijna twee op drie kiezers kreeg iets mee van de top.

Tabel 1.4: Wist u dat deze top gehouden werd en zo ja, in welke mate heeft u de klimaatop in Glasgow gevolgd?

N=1.110

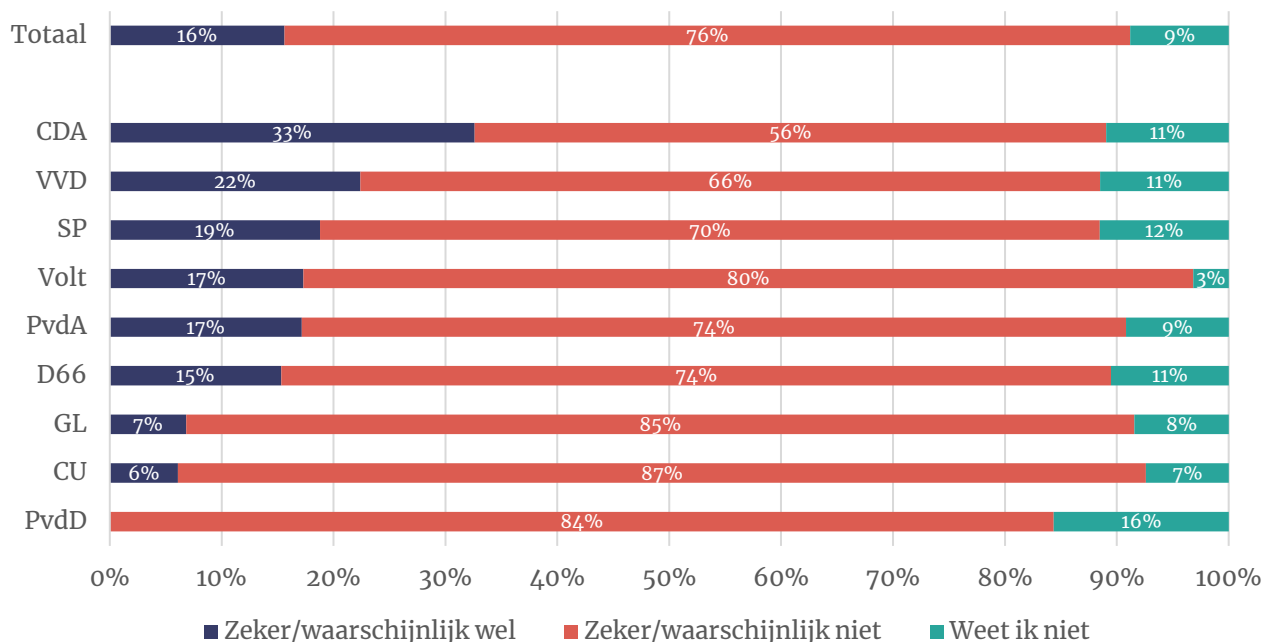
1.5 Parijs is nog ver weg

Kiezers zijn erg sceptisch over de effectiviteit van de gemaakte afspraken tijdens de klimaatop. Slechts 16 procent van de kiezers (die de top gevolgd hebben) denkt dat de afspraken die op de Klimaatop gemaakt zijn ervoor zullen zorgen dat de Parijs-doelstellingen worden gehaald. Drie kwart denkt (waarschijnlijk) niet. Tijdens het invullen van de vragenlijst informeerden we kiezers als volgt: “In het klimaatakkoord van Parijs uit 2015 is afgesproken dat alle VN-landen ervoor zorgen dat de klimaatopwarming wordt beperkt tot 1,5 à 2 graden Celsius. De uitstoot van broeikasgassen moet daarvoor fors omlaag, 49% minder dan in 1990.”

Kiezers van CDA en VVD zijn het meest optimistisch gestemd. Toch denkt ook een meerderheid van deze kiezersgroepen dat de afspraken niet afdoende zijn.

Tabel 1.5: Denkt u dat de afspraken die op de Klimaatop gemaakt zijn ervoor zullen zorgen dat de Parijs-doelstellingen worden gehaald?³

N= 766, kiezers die klimaatop zijdelings, in grote lijnen of op de voet hebben gevolgd

³ Voor CDA (n=34), SP (n=33), PvdD (n=30), CU (n=32) en Volt (n=44) zijn de uitkomsten indicatief. Overige partijen ontbreken vanwege te lage aantal waarnemingen.

1.6 Kiezers zien Rutte niet als klimaatleider

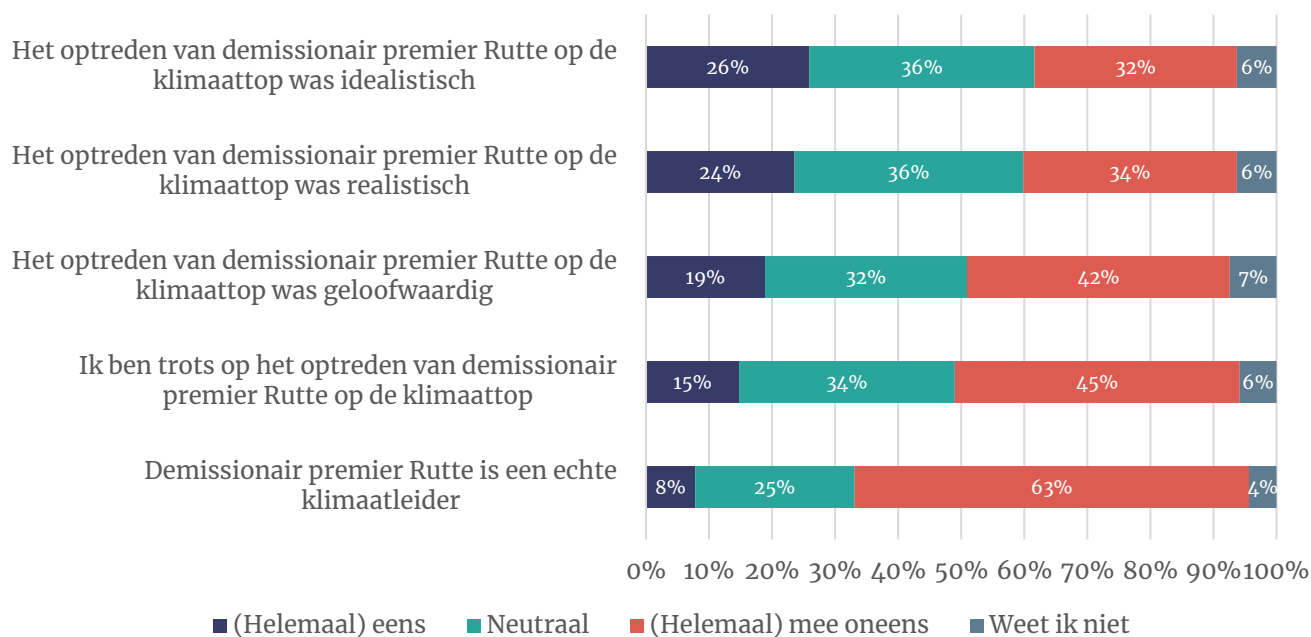
Het ging in Glasgow vaak over 'klimaat-leiderschap'.

Het optreden van demissionair premier Rutte op de klimaattop in Glasgow heeft geen onuitwisbare indruk achtergelaten op de Nederlanders. Slechts acht procent van de kiezers (die de klimaattop in grote lijnen of op de voet gevolgd hebben) noemt Rutte een echte klimaatleider. Onder VVD-kiezers ligt dit hoger (25%).

Ook geeft vier op tien aan het optreden van Rutte ongeloofwaardig te vinden. Van de VVD-kiezers vindt slecht 13 procent dat.

Tabel 1.6: Kunt u aangegeven in welke mate u het eens of oneens bent met de volgende stellingen?

N= 358 (kiezers die klimaattop in grote lijnen of op de voet hebben gevolgd)

2 Onderzoeksverantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdagmiddag 12 tot maandagochtend 15 november 2021.

Er werkten in totaal 1.110 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek.

Het grootste deel hiervan is afkomstig uit het I&O Research Panel en 100 respondenten vulden de vragenlijst in via het panel van PanelClix. Dit zijn allen Nederlanders met een niet-westerse migratie-achtergrond.

Weging en marges

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een steekproef van $n=2.000$ en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 2,2 procent.

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselechte personen- en huishoudensteekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). Sinds april 2019 werkt het I&O Research Panel met een spaarprogramma, waarbij deelnemers punten sparen afhankelijk van de lengte en complexiteit van de vragenlijst. Deze punten kunnen later worden ingewisseld voor Bol.com-tegoed of een donatie aan een goed doel.

I&O Research

I&O Research is het grootste onderzoeksbureau voor overheid en non-profit (volgens de MarktOnderzoeksAssociatie, MOA, 2019). Het is onze missie bij te dragen aan beter onderbouwde keuzes van onze klanten, op basis van onderzoek en advies. Wij werken voor overheids- en non-profitorganisaties.

I&O Research heeft vestigingen in Amsterdam en Enschede.

I&O Research is lid van de MarktOnderzoeksAssociatie (MOA), maakt deel uit van de Research Keurmerk Groep en onderschrijft de internationale ICC/ESOMAR-gedragscode voor markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. I&O Research is ISO 9001-, ISO 20252- en ISO 27001-gecertificeerd. Het online onderzoekspanel (I&O Research Panel) is ISO 20252-Annex A gecertificeerd. Dit is de norm voor online en offline access panels.

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KVK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl